

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

Z.08-X-16.08

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

**EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZEŚĆ PISEMNA**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

| | | | |
|---|---|---|---|
| A | B | C | D |
|---|---|---|---|

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

| | | | |
|-------------------------------------|---|---|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> | B | C | D |
|-------------------------------------|---|---|---|

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

| | | | |
|-------------------------------------|---|---|-------------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> | B | C | <input checked="" type="checkbox"/> |
|-------------------------------------|---|---|-------------------------------------|

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podczas pierwszej wizyty u podopiecznego asystent stwierdził, że w pomieszczeniach jest bałagan, a sprzęty i urządzenia domowe są niesprawne. Po tej wizycie asystent rozpoznał u podopiecznego sytuację

- A. rodzinną.
- B. zdrowotną.
- C. materialną.
- D. mieszkaniową.

Zadanie 2.

Podopieczna uskarża się na bóle w podbrzuszu, pieczenie i ostry ból podczas mikcji. Objawy chorobowe wskazują na dolegliwości ze strony układu

- A. moczowego.
- B. dokrewnego.
- C. limfatycznego.
- D. pokarmowego.

Zadanie 3.

Podopieczny chorujący na schizofrenię słyszy głosy mówiące do niego i wydające mu polecenia, pomimo braku w pomieszczeniu innej osoby. Zachowanie podopiecznego może wskazywać na występowanie u niego

- A. urojeń.
- B. omamów.
- C. paratymii.
- D. konfabulacji.

Zadanie 4.

Podopieczna słabowidząca należy do osób z niepełnosprawnością

- A. fizyczną.
- B. sprzężoną.
- C. sensoryczną.
- D. psychofizyczną.

Zadanie 5.

Asystent opiekuje się podopieczną, która skarży się na samotność, brakuje jej kontaktów z przyjaciółmi i dalszą rodziną. Zaobserwowane zachowania i wypowiedzi mogą wskazywać na niezaspokojenie potrzeby

- A. afiliacji.
- B. szacunku.
- C. samorealizacji.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 6.

25-letnia podopieczna z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym mieszka na stałe z matką, która się nią opiekuje. Obecnie matka przebywa w sanatorium. Na czas jej nieobecności dziewczyna pozostaje pod opieką starszej siostry. Od momentu wyjazdu matki podopieczna jest niespokojna, sprawia wrażenie zaleźnionej, w czasie snu poci się. Zaobserwowane objawy wskazują na niezaspokojoną potrzebę

- A. snu.
- B. oddychania.
- C. termoregulacji.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 7.

Podopieczny po przebytych zawale mięśnia sercowego kilka dni temu powrócił ze szpitala. W celu zdiagnozowania potrzeb i problemów psychospołecznych podopiecznego asystent powinien przede wszystkim

- A. skontaktować się z lekarzem rodzinnym.
- B. przeprowadzić wywiad z podopiecznym.
- C. porozmawiać z sąsiadami podopiecznego.
- D. przeanalizować dokumentację medyczną podopiecznego.

Zadanie 8.

Asystent opracowując plan współdziałania z 80-letnią samotną osobą z niepełnosprawnością ruchową, powinien przede wszystkim

- A. zebrać informacje o sytuacji rodzinnej i zawodowej podopiecznej.
- B. rozpoznać występujące choroby u podopiecznej i określić sposób pomocy.
- C. rozpoznać problemy i potrzeby podopiecznej oraz zaplanować działania pomocowe.
- D. ustalić sytuację rodzinną i materialną podopiecznej oraz sposób realizacji działań pomocowych.

Zadanie 9.

Podopieczna z zespołem Downa nie radzi sobie z planowaniem miesięcznych wydatków. Który trening powinien zaplanować asystent, aby pomóc podopiecznej w rozwiązaniu problemu?

- A. Techniczny.
- B. Budżetowy.
- C. Poznawczy.
- D. Asertywności.

Zadanie 10.

W oczekiwaniu na pobranie krwi u podopiecznego wystąpiła nagła utrata przytomności, podczas której stwierdzono słabe tętno, płytki oddech i chłodne kończyny. Zmiany te samoistnie ustąpiły po około 15 sekundach. Opisane objawy świadczą o wystąpieniu

- A. omdlenia.
- B. udaru mózgu.
- C. napadu padaczki.
- D. zatrzymania krążenia.

Zadanie 11.

Zaburzenia w ilości wydalanego w ciągu doby moczu, nadciśnienie tętnicze, świąd skóry obrzęki twarzy, dłoni i stóp, to często występujące objawy

- A. cukrzycy typu 1.
- B. zapalenia pęcherza.
- C. marskości wątroby.
- D. niewydolności nerek.

Zadanie 12.

W czasie spaceru podopieczna chorująca na padaczkę nagle straciła przytomność, wystąpiły drgawki toniczno-kloniczne. Asystent udzielając podopiecznej pierwszej pomocy, powinien w pierwszej kolejności

- A. ułożyć ją na lewym boku oraz zabezpieczyć głowę przed urazami.
- B. ułożyć ją na lewym boku oraz wsunąć miękki przedmiot między zęby.
- C. odsunąć niebezpieczne przedmioty z okolicy jej głowy oraz zabezpieczyć głowę przed urazami.
- D. odsunąć niebezpieczne przedmioty z okolicy jej głowy oraz wsunąć miękki przedmiot między zęby.

Zadanie 13.

Asystent udziela pierwszej pomocy przytomnej podopiecznej, która się krztusi. Po wykonaniu nieskutecznych uderzeń w okolicę międzyłopatkową powinien stanąć za poszkodowaną, objąć ją ramionami, a następnie

- A. odchylić podopieczną do tyłu, zwiniętą w pięść rękę umieścić między pępkiem a końcem mostka, następnie drugą ręką złapać zaciśniętą pięść i wykonywać silne uciski skierowane ku górze.
- B. pochylić podopieczną do przodu, zwiniętą w pięść rękę umieścić między pępkiem a końcem mostka, następnie drugą ręką złapać zaciśniętą pięść i wykonywać silne uciski skierowane ku górze.
- C. pochylić podopieczną do przodu, zwiniętą w pięść rękę umieścić na trzonie mostka, następnie drugą ręką złapać zaciśniętą pięść i wykonywać silne uciski skierowane ku górze.
- D. odchylić podopieczną do tyłu, zwiniętą w pięść rękę umieścić na trzonie mostka, następnie drugą ręką złapać zaciśniętą pięść i wykonywać silne uciski skierowane ku górze.

Zadanie 14.

Podopieczna w czasie gotowania posiłku oblała dłoni wrzącą wodą. Na jej palcach były pierścionki, a na nadgarstku zegarek. Asystent udzielając jej pierwszej pomocy, powinien natychmiast

- A. zdjąć biżuterię z jej ręki, następnie schładzać dłoni maksymalnie przez 5 minut.
- B. schładzać dłoni maksymalnie przez 5 minut, następnie zdjąć biżuterię z jej ręki.
- C. zdjąć biżuterię z jej ręki, następnie schładzać dłoni przez przynajmniej 15-20 minut.
- D. schładzać dłoni przez przynajmniej 15-20 minut, następnie zdjąć biżuterię z jej ręki.

Zadanie 15.

Zabieg oklepywania pleców podopiecznej asystent powinien rozpocząć od

- A. szczytu płuc, następnie wzdłuż przebiegu żeber do nerek.
- B. nerek, następnie wzdłuż przebiegu żeber do szczytów płuc.
- C. podstawy klatki piersiowej, następnie wzdłuż przebiegu żeber do szczytu płuc.
- D. szczytu płuc, następnie wzdłuż przebiegu żeber do podstawy klatki piersiowej.

Zadanie 16.

Do wykonania okładu ciepłego (rozgrzewającego) asystent powinien przygotować: dwie warstwy flaneli, gazik, zapinkę, wazelinę, ceratkę, miskę z wodą o temperaturze

- A. pokojowej, 70% alkohol etylowy, bandaż elastyczny.
- B. pokojowej, 70% alkohol etylowy, bandaż dziany.
- C. 15°C, 96% alkohol etylowy, bandaż elastyczny.
- D. 10°C, 96% alkohol etylowy, bandaż dziany.

Zadanie 17.

Do zabiegu wymiany jednoczęściowego worka stomijnego asystent powinien przygotować między innymi

- A. plaster i nożyczki.
- B. miarkę i nożyczki.
- C. ligninę i spirytus etylowy.
- D. płytkę mocującą i kwas borny.

Zadanie 18.

Samotna, słabosłysząca podopieczna, w wyniku nagłego pogorszenia się stanu zdrowia spowodowanego udarem mózgu, wymaga całodobowej opieki. Optymalną formą pomocy dla niej będzie

- A. objęcie interwencją kryzysową.
- B. umieszczenie w domu pomocy społecznej.
- C. objęcie usługami opiekuńczymi w ośrodku wsparcia.
- D. objęcie usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.

Zadanie 19.

Zgodnie z zasadami dotyczącymi profilaktyki odparzeń, po wykonaniu toalety ciała otyłej podopiecznej asystent powinien

- A. pozostawić skórę do samoistnego wyschnięcia, fałdy skórne smarować maścią z antybiotykiem.
- B. pozostawić skórę do samoistnego wyschnięcia, fałdy skórne nacierać spirytusem.
- C. dokładnie osuszać skórę, stosować zasypkę w fałdy skórne.
- D. dokładnie osuszać skórę, fałdy skórne nacierać spirytusem.

Zadanie 20.

Asystent pomagając niedowidzącemu podopiecznemu w samodzielny przyjmowaniu doustnych leków zleconych przez lekarza, powinien

- A. zalecić podopiecznemu przechowywanie leków w lodówce.
- B. regularnie sprawdzać termin ważności leków u podopiecznego.
- C. osobiście przechowywać wszystkie leki w szafce zamykanej na klucz.
- D. zawsze układać leki w szafce podopiecznego w kolejności alfabetycznej.

Zadanie 21.

Podopieczna leżąca przebyła obustronne zapalenie płuc. Które z ćwiczeń powinien zaproponować asystent podopiecznej w celu poprawy wentylacji płuc?

- A. Wdychanie powietrza przez usta, a wydech przez nos.
- B. Wolne podnoszenie i opuszczanie kończyn dolnych.
- C. Dmuchiwanie przez słomkę do szklanki z wodą.
- D. Ściskanie dłońmi gumowych piłeczek.

Zadanie 22.

Ćwiczenia przygotowujące kończynę do ruchu po długim unieruchomieniu, wykonywane na kończynie chorego przez asystenta, to ćwiczenia

- A. bierne.
- B. izometryczne.
- C. czynne z oporem.
- D. czynne w odciążeniu.

Zadanie 23.

Asystent opiekuje się podopieczną chorującą na stwardnienie rozsiane, która otrzymała od lekarza zlecenie na comiesięczne zaopatrzenie w pieluchomajtki. Refundacja zakupu wyrobów medycznych jest możliwa, jeżeli zlecenie będzie potwierdzone w oddziale

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 24.

Podopiecznej chorującej na padaczkę, której jedynym źródłem utrzymania jest renta, co miesiąc brakuje środków na zakup leków. W celu uzyskania pomocy finansowej asystent powinien skontaktować ją

- A. z lekarzem neurologiem.
- B. z opiekunką środowiskową.
- C. z lekarzem rodzinnym zatrudnionym w POZ.
- D. z pracownikiem socjalnym zatrudnionym w OPS.

Zadanie 25.

Niepełnosprawna podopieczna samotnie wychowuje 13-letniego syna. Chłopiec wagaruje, jest opryskliwy, nie słucha poleceń matki. W tej sytuacji najodpowiedniejszą formą pomocy będzie zaproponowanie rodzinie konsultacji

- A. z psychiatrą.
- B. z psychologiem.
- C. z prawnikiem rodzinnym.
- D. z pracownikiem socjalnym.

Zadanie 26.

Asystent przygotowując podopieczną chorującą na astmę oskrzelową do samoopieki, powinien przede wszystkim zaplanować działania mające na celu opanowanie umiejętności samodzielnego wykonywania

- A. spirometrii.
- B. inhalacji leczniczych.
- C. pomiaru ciśnienia tętniczego krwi.
- D. pomiaru zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

Zadanie 27.

75-letnia podopieczna chora na cukrzycę typu 2 oraz chorobę Parkinsona, będzie spędzała święta pod opieką młodszej siostry. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego podopiecznej, asystent powinien przeprowadzić edukację siostry w zakresie obsługi

- A. sfigmomanometru.
- B. pulsoksymetru.
- C. glukometru.
- D. pulsometru.

Zadanie 28.

47-letnia podopieczna chorująca na wrzodziejące zapalenie jelit lubi fotografować, śpiewać, oglądać spektakle teatralne. Asystent organizując jej czas wolny, powinien zaproponować zajęcia

- A. z arteterapii.
- B. z ergoterapii.
- C. z talasoterapii.
- D. z hortikuloterapii.

Zadanie 29.

Samotna 65-letnia podopieczna z chorobą Parkinsona jest osobą sprawną ruchowo, wymaga natomiast pomocy w precyzyjnych czynnościach codziennego życia. Asystent organizując czas wolny podopiecznej, powinien zaproponować jej zajęcia

- A. w klubie seniora.
- B. w placówce socjalizacyjnej.
- C. w placówce wielofunkcyjnej.
- D. w środowiskowym domu samopomocy.

Zadanie 30.

14-letnia podopieczna z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym jest nieśmiała, ale bardzo ruchliwa. Zalecane dla podopiecznej zajęcia terapeutyczne to

- A. papieroplastyka, muzykoterapia bierna.
- B. projekcja filmów, zabawy konstrukcyjne.
- C. wyplatanie makram, biblioterapia czynna.
- D. zajęcia ruchowe przy muzyce, ludoterapia.

Zadanie 31.

Do obracania w łóżku osoby z porażeniem czterech kończyn asystent powinien zastosować podkład

- A. ślizgowy.
- B. gumowy.
- C. higroskopijny.
- D. nieprzemakalny.

Zadanie 32.

W codziennej pracy z podopiecznym z chorobą Alzheimera asystent powinien uwzględnić przede wszystkim trening

- A. pamięci.
- B. autogenny.
- C. asertywności.
- D. podejmowania decyzji.

Zadanie 33.

Który sposób komunikowania powinien zastosować asystent w celu nawiązania współpracy z niedosłyszającym podopiecznym, który czasowo ma uszkodzony aparat słuchowy?

- A. Alfabet Lorma.
- B. Pismo Braille'a.
- C. Sylabizację i piktogramy.
- D. Głośne i wyraźne mówienie.

Zadanie 34.

Celem działania ośrodków pomocy społecznej jest między innymi

- A. tworzenie miejsc pracy dla klientów ośrodka pomocy społecznej.
- B. zapewnianie leczenia i rehabilitacji klientom ośrodka pomocy społecznej.
- C. rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych.
- D. wychowanie i edukacja małych dzieci pozostających pod opieką rodziców niewydolnych opiekunów.

Zadanie 35.

Wzmożone napięcie mięśniowe, spowolnienie ruchowe, drżenie spoczynkowe, monotonna i zamazana mowa to charakterystyczne objawy

- A. choroby Parkinsona.
- B. choroby Alzheimera.
- C. stwardnienia rozsianego.
- D. zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.

Zadanie 36.

59-letnia podopieczna otrzymuje alimenty od byłego męża i jej dochód nie przekracza kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej. Ze względu na chorobę nowotworową brakuje jej pieniędzy na zakup żywności i niezbędnych środków chemicznych. Świadczenie pieniężne, o które podopieczna powinna wystąpić, to

- A. zasiłek losowy.
- B. zasiłek okresowy.
- C. dodatek pielęgnacyjny.
- D. świadczenie pielęgnacyjne.

Zadanie 37.

Bariera architektoniczna uniemożliwiająca osobie niepełnosprawnej, poruszającej się wyłącznie na wózku inwalidzkim samodzielne funkcjonowanie, to

- A. pochylnia przed budynkiem.
- B. wahadłowe drzwi wejściowe.
- C. automatyczne drzwi wejściowe.
- D. poręcze w ciągu komunikacyjnym.

Zadanie 38.

Które działania w imieniu podopiecznej powinien podjąć asystent, aby niepełnosprawna w stopniu znacznym podopieczna, poruszająca się wyłącznie na wózku inwalidzkim, mogła uzyskać dofinansowanie na wymianę wanny na kabinę prysznicową?

- A. Złożyć w PCPR wypełniony wniosek o likwidację barier architektonicznych.
- B. Złożyć w oddziale NFZ wypełniony wniosek o likwidację barier architektonicznych.
- C. Złożyć w PCPR wypełniony wniosek o dofinansowanie do zakupu środków pomocniczych.
- D. Złożyć w oddziale NFZ wypełniony wniosek o dofinansowanie do zakupu środków pomocniczych.

Zadanie 39.

Wszystkie osoby z niepełnosprawnością mają prawo do wszechstronnej rehabilitacji, pomocy specjalistycznej oraz pracy na otwartym rynku pracy zgodnie

- A. z Ustawą o ochronie zdrowia.
- B. z Kartą praw osób niepełnosprawnych.
- C. z Ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych.
- D. z Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Zadanie 40.

Możliwość zastosowania przymusu bezpośredniego wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz przyjęcia bez jej zgody do szpitala psychiatrycznego dopuszcza ustawa

- A. o ochronie zdrowia.
- B. o świadczeniach leczniczych.
- C. o zakładach opieki zdrowotnej.
- D. o ochronie zdrowia psychicznego.

